

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอของนักศึกษาหญิง ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในเขตภาคเหนือ

DETERMINANTS PREDICTOR OF INCONSISTENT CONDOM USED BEHAVIOR AMONG FEMALE STUDENTS IN A UNIVERSITY IN THE NORTHERN REGION

จักรกฤษณ์ พิण्याพงษ์

Jakkrite Pinyaphong

หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ อุดรดิตถ์ ประเทศไทย

Public Health Curriculum, Faculty of Science and Technology, Uttaradit Rajabhat University, Uttaradit, Thailand

pinyaphong_j@hotmail.com

Received: 2019-07-16

Revised: 2019-08-25

Accepted: 2019-09-08

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและปัจจัยทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอของนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน จากการสุ่มแบบมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.898 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้สถิติถดถอยโลจิสติกส์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจากการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประจำซึ่งใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์เพียงร้อยละ 24.70 และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ปัจจัยที่สามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอของนักศึกษาหญิง ได้แก่ การไม่ใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์ (AOR = 11.70; 95% CI = 3.70-36.70) การรับรู้ประโยชน์ของถุงยางอนามัยที่ต่ำ (AOR = 3.83; 95% CI = 1.30-13.20) ความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไปที่ต่ำ (AOR = 2.90; 95% CI = 1.20-7.20) และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ (AOR =

1.23; 95% CI = 1.30-4.00) ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ออกแบบกิจกรรมเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อไป

คำสำคัญ: พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หญิงงามอนามัย นักศึกษาหญิง มหาวิทยาลัย

ABSTRACT

The purpose of this research was to study sexual risk behaviors and determinants predictor of inconsistent condom used behavior among female students in a university in the Northern region. The sample group was 378 persons derived from systematic random sampling. The questionnaire was developed by the researcher based on the review of the relevant literatures with the reliability of 0.898 of Cronbach's alpha coefficient. The data were subsequently analyzed by descriptive statistic and logistic regression was used to analyze determinants predictor of inconsistent condom used behavior. The research results were as follows: female students had sexual risk behavior due to inconsistent condom used especially when having sexual intercourse with a regular partner. Of those, only 24.70 % used condoms every time when having sex and had the behaviors of drinking alcohol before having sexual intercourse. Determinant predictors of inconsistent condom used among female students who were not using a condom when having the sexual intercourse for the first time (adjusted odds ratio [AOR] = 11.70; 95% CI = 3.70-36.70), low perceived benefits of a condom (adjusted odds ratio [AOR] = 3.83; 95% CI = 1.30-13.20), low intention to use condoms at the next sexual intercourse (adjusted odds ratio [AOR] = 2.90; 95% CI = 1.20-7.20), and drinking alcohol before sexual intercourse (adjusted odds ratio [AOR] = 1.23; 95% CI = 1.30-4.00). The finding could further be used to develop an intervention to reduce sexual risk behavior.

Keywords: Sexual risk behavior, Condom, Female students, University

บทนำ

สถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในประเทศไทย ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน อายุที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จากรายงานของ

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2557 พบอัตราป่วย ด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มดังกล่าว เท่ากับ 54.2 ต่อประชากรแสนคน และเพิ่มขึ้น เป็น 97.7 ต่อประชากรแสนคนในปี พ.ศ. 2560

และพบว่าผู้ป่วยเอดส์ร้อยละ 8.9 มีอายุระหว่าง 10-24 ปี ซึ่งมีปัจจัยเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์ถึงร้อยละ 84 (Bureau of Epidemiology, 2017) โดยผู้หญิงจะได้รับผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยสูงกว่าวัยผู้ชาย เนื่องจากระบบเจริญพันธุ์ของผู้หญิงเอง

การสำรวจระดับชาติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ พบว่าอายุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มลดลงจากสมัยก่อน (Thato, Charron-Prochownik, Dorn, Albrecht, & Stone, 2003) โดยในปี พ.ศ. 2539 พบวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกอายุระหว่าง 18-19 ปี และลดลงเป็นอายุระหว่าง 15-16 ปี ในปี พ.ศ. 2558 (Bureau of Reproductive Health, 2017) ที่สำคัญเยาวชนหญิงที่เคยมีเพศสัมพันธ์ในรอบปีที่ผ่านมาใช้อัตราการใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอค่อนข้างต่ำ และต่ำกว่าเยาวชนชาย (ชายร้อยละ 35.6, หญิงร้อยละ 27.4) (Pinyaphong et al., 2018)

ปัจจุบันมีเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการป้องกันโรคจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยและการตั้งครรภ์มากขึ้นแต่อย่างไรก็ตามวิธีป้องกันที่ดีที่สุดก็คือการใช้ถุงยางอนามัยอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ ซึ่งสามารถป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี/เอดส์ได้ถึงร้อยละ 85 (Foss, Watts, Vickerman, & Heise, 2004) การใช้ถุงยางอนามัยนั้นขึ้นอยู่กับการร่วมมือของทั้งผู้หญิงและผู้ชายที่ต้องสื่อสารและตกลงร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาหลายชิ้นพบว่า ผู้ชายจะมีสัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยมากกว่าผู้หญิง เนื่องจากในบริบทของการมี

เพศสัมพันธ์อำนาจในการควบคุมการใช้ถุงยางอนามัยมักจะขึ้นอยู่กับผู้ชาย (Jenkins et al., 2002; Srisuriyawet, Fongkaew, & Villaruel, 2006; Chamratrithirong & Kaiser, 2012)

นักศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งสังคมถือว่าเป็นผู้ใหญ่ตอนต้นแต่พฤติกรรมในการตัดสินใจขึ้นอยู่กับบริบทของสังคมและสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย อีกทั้งแรงกดดันจากเพื่อนอาจชักนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ง่าย ซึ่งจากงานวิจัยก่อนหน้านี้ของ จักรกฤษณ์ พิณญาพงษ์ และคณะ (Pinyaphong et al., 2018) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยมีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 67.0 นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอเพียงร้อยละ 36.6

สถานการณ์ของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชนในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบการตั้งครรภ์ในกลุ่มแม่วัยรุ่น โดยมีอัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ 15-19 ปี ต่อ 1,000 ประชากรในปี พ.ศ. 2557 เท่ากับ 20.33 และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2559 มีอัตราเท่ากับ 38.6 และมีแนวโน้มลดลงเป็น 30.29 ในปี พ.ศ. 2562 อัตราการตั้งครรภ์ในกลุ่มเยาวชนยังคงสูงเมื่อเทียบกับระดับประเทศ ส่วนสถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวี เอดส์ ในกลุ่มเยาวชน พบผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่ที่เป็นเยาวชนอายุระหว่าง 15-24 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากอัตรา 17.75 ต่อ 1,000 ประชากรในปี พ.ศ. 2559 เป็น 24.3 ต่อ 1,000 ประชากรในปี พ.ศ. 2560 ตามลำดับ (Uttaradit Provincial Public Health Office, 2018) สอดคล้องกับการศึกษาของ จักรกฤษณ์

พิญญาพงษ์ (Pinyaphong, 2016) ที่ศึกษาการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ของเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการศึกษาพบว่าเยาวชนเคยตั้งครรภ์หรือทำให้คู่รักตั้งครรภ์ร้อยละ 7.3 และเคยทำแท้งหรือพาคู่รักไปทำแท้งร้อยละ 88.6 จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นและเยาวชนโดยเฉพาะเยาวชนหญิงที่เป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยยังคงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาสุขภาพทางเพศในระยะยาว จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยและปัจจัยทำนายการใช้ถุงยางอนามัยของนักศึกษาหญิง ในมหาวิทยาลัยมีจำกัด (Jenphanish, Dancy, & Park, 2011; Pinyaphong et al., 2018) โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคเหนือที่ผู้วิจัยศึกษา งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มนักเรียนระดับอาชีวศึกษา (Jenkin et al., 2002 ; Liu et al., 2006) และมีมัธยมศึกษา (Aurpibul, Tangmunkongvorakul, Musumari, Srithanaviboonchai, & Tarnkehard, 2016) มีเพียงงานวิจัย 2 ชิ้น ที่ศึกษาในนักศึกษามหาวิทยาลัย ได้แก่ งานวิจัยของ อรุณรัตน์ ตั้งมั่นคงวรกุล และคณะ (Tangmunkongvorakul et al., 2011) แต่การวิจัยเป็นการนำเสนอผลในภาพรวมกับเยาวชนกลุ่มอื่นทำให้ไม่เห็นสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และงานวิจัยอีกชิ้นเป็นของจักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์ และคณะ (Pinyaphong et al., 2018) ซึ่งศึกษาในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยชายเท่านั้น

การออกแบบกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยจำเป็นต้องทราบสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ตัวแปรในทฤษฎีจิตวิทยาสังคมซึ่งใช้อธิบายการเกิดพฤติกรรมรวมถึงพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยเป็นตัวแปรที่ใกล้ชิด ตลอดจนเป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรม ซึ่งตัวแปรดังกล่าวนี้สามารถปรับเปลี่ยนได้งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ใช้ตัวแปรจิตวิทยาสังคมที่การศึกษาก่อนหน้า (Pinyaphong et al., 2018; Srisuriyawet, Fongkaew, & Villaruel, 2006; Janepanish, Dancy, & Park, 2011) พบว่า สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในกลุ่มเยาวชนได้ โดยผลการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและปัจจัยทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ จากการวิจัยครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อถุงยางอนามัยและส่งเสริมพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในนักศึกษาหญิงต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนแต่ละประเภทของนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอของนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาลักษณะของพฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และพฤติกรรม

การใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประเภทต่างๆ ของ
นักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย

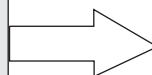
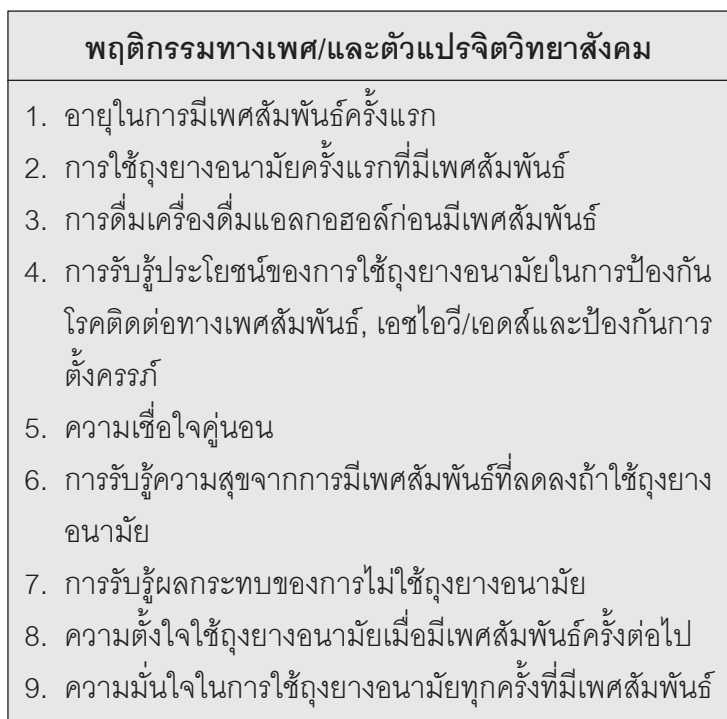
2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากร
ได้แก่นักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
ที่ศึกษาระดับปริญญาตรีทุกชั้นปีในสถานศึกษา
แห่งหนึ่งในภาคเหนือ ปีการศึกษา 2560

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ
แบบภาคตัดขวาง (cross-sectional) มีรายละเอียด
ในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรเป้าหมายได้แก่นักศึกษาหญิง
ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่ศึกษาระดับปริญญาตรี

กรอบแนวคิดของการวิจัย



พฤติกรรมการใช้
ถุงยางอนามัย
ไม่สม่ำเสมอ

ทุกชั้นปี จำนวน 5,851 คน ในสถานศึกษาแห่งหนึ่ง ในภาคเหนือ

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง คำนวณขนาดตัวอย่างจากสัดส่วนการใช้ถุงยางอนามัยในเยาวชนหญิงจากการวิจัยก่อนหน้า (Srisuriyawet et al., 2006) ที่พบเยาวชนใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอร้อยละ 50.3 แทนค่าในสูตรของ Wayne (1995) ที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 380 คน ผู้วิจัยคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาหญิงแต่ละคณะ และสุ่มตัวอย่างนักศึกษาหญิงแต่ละคณะโดยการสุ่มอย่างมีระบบจากรหัสของนักศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วย 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน บุคคลที่พักอยู่ด้วยในปัจจุบัน จำนวนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน สถานะทางการเงินของครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ประกอบด้วย บุคคลที่ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ด้วย บุคคลที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาส่วนตัว แหล่งข้อมูลเรื่องเพศ ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ อายุในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก สาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนแบบชั่วคราวหรือหาเจอเพศสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยน (สิ่งของหรือเงิน)

การถูกบังคับ (ทางร่างกายหรือจิตใจ) ให้มีเพศสัมพันธ์โดยปราศจากการยินยอม

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย ได้แก่ การใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์ การใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งสุดท้าย การใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำ และคู่นอนชั่วคราว การใช้ถุงยางอนามัย 1 ปีที่ผ่านมา โดยตัวเลือกตอบแบ่งเป็น 5 ตัวเลือก ได้แก่ ใช้ทุกครั้ง ใช้เป็นส่วนใหญ่ ใช้เป็นบางครั้ง และไม่เคยใช้เลย

ส่วนที่ 4 ตัวแปรจิตวิทยาสังคม ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ของการใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี/เอดส์ และป้องกันการตั้งครรภ์ ความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไป การรับรู้ผลกระทบของการไม่ใช้ถุงยางอนามัย การรับรู้ความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ลดลงถ้าใช้ถุงยางอนามัย และความมั่นใจในการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ โดยตัวเลือกตอบมี 5 ระดับตามมาตรวัดแบบ Likert scale ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมทางเพศและแบบวัดตัวแปรจิตวิทยาสังคมไปทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ไว้ แล้วนำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และวิเคราะห์

ค่าความเชื่อมั่นด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามส่วนที่ 4 เท่ากับ 0.898

2. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยไปพบกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่มจากรหัสนักศึกษาที่ห้องเรียนหลังจบคาบเรียน ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างรับฟังการชี้แจงเกี่ยวกับการวิจัย ผู้วิจัยทำการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดยให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย (informed consent) วัตถุประสงค์การวิจัย ข้อมูลทั้งด้านที่เป็นประโยชน์และความเสี่ยงที่อาจได้รับจากการวิจัย อธิบายว่าผลการวิจัยจะถูกนำมาวิเคราะห์ในภาพรวมไม่มีการระบุรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีอิสระในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่มีผลกระทบใด ๆ กลุ่มตัวอย่างที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยจะได้รับแบบสอบถาม ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สมัครใจก็จะออกจากห้องไปได้หลังผู้วิจัยชี้แจงเสร็จ และเมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จให้นำแบบสอบถามมาใส่ในกล่องที่อยู่หน้าห้องซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะทำให้ผู้วิจัยไม่ทราบว่าเป็นแบบสอบถามดังกล่าวใครเป็นผู้ตอบ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อคำถามโดยคัดเลือกข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 วิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ศึกษาด้วยสถิติการถดถอยลอจิสติกส์ (Logistic regression) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% โดยผู้วิจัยมีการจัดกลุ่มตัวแปรตามคือพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย 1 ปีที่ผ่านมาเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) การใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอ (ใช้ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์) และ (2) การใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ (ใช้เป็นบางครั้ง, ใช้เป็นส่วนใหญ่ และไม่เคยใช้เลย) ส่วนตัวแปรจิตวิทยาสังคมซึ่งเป็นตัวแปรต้นผู้วิจัยจัดกลุ่มตัวแปรเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยจะเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับต่ำ และกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเป็นกลุ่มที่มีการรับรู้ระดับสูง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง สรุปได้ว่า นักศึกษาหญิงจำนวน 375 คน มีอายุเฉลี่ย 20.58 ปี (S.D. = 1.20) ส่วนใหญ่ร้อยละ 68.30 พักอาศัยอยู่หอพัก เมื่อมีปัญหากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 26.25 จะปรึกษาเพื่อน รองลงมาคือปรึกษามารดาร้อยละ 22.49 แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเพศ ร้อยละ 19.52 ได้รับจากเพื่อน รองลงมาคือได้รับจากอินเทอร์เน็ตคือร้อยละ 15.45

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย ในตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาหญิงร้อยละ 66.74 เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์

ครั้งแรกเท่ากับ 18.02 ปี (S.D. = 10.62) โดย ร้อยละ 42.37 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมี บุคคลแรกที่นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ร้อยละ 96.53 เพศสัมพันธ์ และร้อยละ 11.88 ของนักศึกษาหญิง มีเพศสัมพันธ์ด้วยคือคนรักปัจจุบันนักศึกษาหญิง เคยถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์โดยบุคคลที่บังคับ ให้มีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 75.0 คือคนรัก ร้อยละ 66.93 มีคนรัก และร้อยละ 66.74 เคยมี เพศสัมพันธ์กับคนรัก ในปัจจุบัน นักศึกษาหญิง

ตารางที่ 2 พฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	จำนวน (n = 375) (ร้อยละ)
มีคู่อุปถัมภ์ในปัจจุบัน	
มี	251 (66.93)
ไม่มี	124 (33.07)
มีเพศสัมพันธ์กับคนรักปัจจุบัน (n=251)	
มี	166 (66.74)
ไม่มี	85 (33.86)
เคยมีเพศสัมพันธ์	
เคย	202 (53.87)
ไม่เคย	173 (46.73)
อายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก	
18.02 ปี (S.D.= 10.62)	
บุคคลแรกที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย (n = 202)	
คนรัก	195 (96.53)
เพื่อน	2 (0.99)
คนรู้จัก	5 (2.58)
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ (n = 202)	
เคย	86 (42.37)
ไม่เคย	116 (57.43)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

พฤติกรรมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	จำนวน (n = 375) (ร้อยละ)
ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์	
เคย	24 (11.88)
ไม่เคย	178 (88.12)
บุคคลที่บังคับให้มีเพศสัมพันธ์ (n = 24)	
คนรัก	18 (75.00)
เพื่อน	2 (8.33)
คนรู้จัก	4 (16.67)

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของ นักศึกษาหญิงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาหญิงใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 65.35 ใช้ถุงยางอนามัย ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประจำ คู่นอนแบบ

ชั่วคราว และคู่นอนแบบแลกเปลี่ยนร้อยละ 24.70, 54.17 และ 30.0 ตามลำดับ ใช้ถุงยางอนามัย ครั้งสุดท้ายที่มีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 46.7 และ ใน 1 ปีที่ผ่านมา นักศึกษาหญิงใช้ถุงยางทุกครั้ง ที่มีเพศสัมพันธ์เพียงร้อยละ 26.24

ตารางที่ 3 พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย	จำนวน (ร้อยละ)
ใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์ (n = 202)	
ใช่	132 (65.35)
ไม่ใช่	70 (34.65)
ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำ (คูรักรปัจจุบัน) (n = 166)	
ใช้ทุกครั้ง	41 (24.70)
ใช้เป็นส่วนใหญ่	18 (10.84)
ใช้เป็นบางครั้ง	75 (45.18)
ไม่เคยใช้เลย	32 (19.28)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย	จำนวน (ร้อยละ)
ใช้ถุงยางอนามัย 1 ปีที่ผ่านมา (n = 202)	
ใช้ทุกครั้ง	53 (26.24)
ใช้เป็นบางครั้ง	123 (60.89)
ไม่เคยใช้เลย	26 (12.87)
ใช้ถุงยางอนามัยครั้งสุดท้ายที่มีเพศสัมพันธ์ (n = 202)	
ใช้	94 (46.7)
ไม่ใช้	108 (53.3)
ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนแบบชั่วคราว (n = 24)	
ใช้ทุกครั้ง	13 (54.17)
ใช้เป็นบางครั้ง	6 (25.00)
ไม่เคยใช้เลย	5 (20.83)
ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยน (n = 10)	
ใช้ทุกครั้ง	3 (30.00)
ใช้เป็นบางครั้ง	2 (20.00)
ไม่เคยใช้เลย	5 (50.00)
ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์แบบถาวร (n = 24)	
ใช้	9 (37.50)
ไม่ใช้	15 (62.50)

ผลการวิเคราะห์หลายตัวแปรร่วมของการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ ดังตารางที่ 4 พบว่าตัวแปรที่สามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอในนักศึกษาหญิง ได้แก่ ไม่ใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์ (AOR = 11.7; 95% CI = 3.7-36.7) การรับรู้ประโยชน์ของถุงยางอนามัยในการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อ

ทางเพศสัมพันธ์ เชอไอวี/เอดส์และป้องกันการตั้งครรภ์ที่ต่ำ (AOR = 3.8; 95% CI = 1.3-13.2) ความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไปที่ต่ำ (AOR = 2.9; 95% CI = 1.2-7.2) และเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ (AOR = 1.23; 95% CI = 1.3-4.0) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ

ปัจจัยที่ศึกษา	ใช้ถุงยางอนามัย สม่ำเสมอ (n = 53)		ใช้ถุงยางอนามัย ไม่สม่ำเสมอ (n = 149)		AOR (95%CI) (Adjusted OR)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
อายุในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก					
ต่ำกว่า 16 ปี	4	14.8	23	85.2	1
มากกว่า 16 ปี	49	28.0	126	72.0	0.77 (0.2-2.46)
ใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรก ที่มีเพศสัมพันธ์					
ใช้	49	37.1	83	62.9	1
ไม่ใช้	4	5.7	66	94.3	11.70* (3.7-36.7)
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ก่อนมีเพศสัมพันธ์					
ไม่เคย	36	31.0	80	69.0	1
เคย	17	19.8	69	80.2	1.23* (1.3-4.0)
การรับรู้ประโยชน์ของถุงยางอนามัย ในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศ สัมพันธ์ เอชไอวีเอดส์และป้องกัน การตั้งครรภ์					
สูง	38	29.0	93	71.0	1
ต่ำ	15	21.1	56	78.9	3.83* (1.3-13.2)
การรับรู้ผลกระทบของการไม่ใช้ ถุงยางอนามัย					
สูง	36	25.2	107	74.8	1
ต่ำ	17	28.8	42	71.2	0.51(0.2-1.7)
ความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไป					
สูง	45	31.9	96	68.1	1
ต่ำ	8	13.1	53	86.9	2.90*(1.2-7.2)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปัจจัยที่ศึกษา	ใช้ถุงยางอนามัย สม่ำเสมอ (n = 53)		ไม่สม่ำเสมอ (n = 149)		AOR (95%CI) (Adjusted OR)
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ความเชื่อใจคู่นอน					
ต่ำ	22	26.2	62	73.8	1
สูง	31	26.3	87	73.7	1.02(0.5-1.8)
การรับรู้ความสุขจากการ มีเพศสัมพันธ์ลดลง ถ้าใช้ถุงยางอนามัย					
ต่ำ	13	33.3	26	66.7	1
สูง	40	24.5	123	75.5	0.70(0.7-3.2)
การมั่นใจในการใช้ถุงยางอนามัย ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์					
สูง	32	24.2	49	70.0	1
ต่ำ	21	30.0	100	75.8	0.42 (0.7-2.5)

* $p = 0.05$

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัยมากกว่าครึ่ง (53.87%) เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว และมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี/เอดส์ และการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม เช่น การใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอโดยเฉพาะเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประจำ ผลการศึกษาพบว่า การใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเพียงร้อยละ 24.7 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยมากเมื่อเทียบการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนชั่วคราวคือร้อยละ 54.17 สอดคล้องกับการวิจัยก่อนหน้านี้ของ จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์ และคณะ (Pinyaphong et al., 2018) ที่พบว่า

นักศึกษามหาวิทยาลัยใช้ถุงยางอนามัยในสัดส่วนที่น้อย

เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนประจำ ผลการศึกษาริบายได้ว่าความสัมพันธ์ที่ยาวนานและใกล้ชิดกับคู่นอนประจำที่มากกว่าคู่นอนชั่วคราวทำให้เกิดความไว้วางใจและเชื่อใจ ซึ่งนำไปสู่กับการรับรู้ต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ที่ลดลงว่าตนเองจะไม่เสี่ยงจึงทำให้ไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ (Westercamp et al., 2010) กรณีที่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำคือเพื่อการคุมกำเนิด นอกจากนี้ทัศนคติของสังคมไทยต่อถุงยางอนามัยที่ว่าควรใช้กับกลุ่มเสี่ยงซึ่งได้แก่

หญิงบริการทางเพศ ความเชื่อดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรณรงค์ให้ใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศ ในโครงการถุงยางอนามัย 100% (Chamrathirong & Kaiser, 2012) ผลของโครงการดังกล่าวทำให้อัตราการใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงบริการทางเพศเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามกลับพบว่าอัตราการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่มรสหรือคนรักยังต่ำเนื่องจากรับรู้ว่าคุณรักไม่ใช่กลุ่มเสี่ยงดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังมีความเชื่อว่าการใช้ถุงยางอนามัยจะทำให้คู่บนรู้สึกที่ไม่เชื่อใจ งานวิจัยครั้งนี้พบเยาวชนหญิงร้อยละ 42.37 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาจนำไปสู่การขาดสติในการกระทำพฤติกรรมโดยเฉพาะการตัดสินใจใช้ถุงยางอนามัย งานวิจัยนี้ยังพบอีกด้วยว่าการเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอ (AOR = 1.23; 95% CI = 1.3-4.0) สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ของ Certain, Harahan, Saewyc, & Fleming (2009), Gullette & Lyons (2006), จักรกฤษณ์ พิญาพงษ์ (Pinyaphong, 2016) และ จักรกฤษณ์ พิญาพงษ์ และคณะ (Pinyaphong et al., 2018) ที่พบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอในวัยรุ่นและเยาวชน

บุคคลแรกที่นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ร้อยละ 96.53 มีเพศสัมพันธ์ด้วย ได้แก่ คนรัก โดยสาเหตุของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกส่วนใหญ่ร้อยละ 85.15 เพราะความรัก สอดคล้องกับ

งานวิจัยหลายชิ้นที่พบวัยรุ่นและเยาวชนหญิงส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก อาจอธิบายได้ว่าทัศนคติของวัยรุ่นหญิงที่เชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเป็นการแสดงออกซึ่งความรักและการให้ เยาวชนหญิงบางส่วนยังเชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์จะเป็นกัน ผูกมัดฝ่ายชาย (Tangmunkongvorakul et al., 2014; Thato et al., 2003; Westercamp et al., 2010) ทัศนคติดังกล่าวของเยาวชนหญิงในปัจจุบันไม่แตกต่างกับทัศนคติของเยาวชนชายซึ่งพบในงานวิจัยของ ศิริพร จิรวัดนกุล และคณะ (Chirawatkul et al., 2013) ที่เยาวชนชายรับรู้ว่าการมีความสัมพันธ์เชิงคู่สาวเป็นเรื่องธรรมดา และการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องของการให้ความสุขกับคนรักและการได้รับความสุขเช่นกัน โดยวัยรุ่นชายเชื่อว่าบริบทของการมีเพศสัมพันธ์ผู้หญิงจะเป็นฝ่ายให้ความสุขและผู้ชายจะเป็นฝ่ายได้รับความสุขนั้น จากความเชื่อดังกล่าวอาจทำให้เพศสัมพันธ์ครั้งแรกของผู้หญิงอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน เนื่องจากความไวใจและเชื่อใจในคู่บนเนื่องจากคิดว่าผู้ชายก็มีเพศสัมพันธ์กับตนเป็นคนแรกเช่นกัน ซึ่งผู้ชายอาจมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมาก่อนหรืออาจมีคู่บนหลายคนในเวลาเดียวกันก็เป็นได้

การไม่ใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์สามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอได้ในระดับที่สูง (AOR = 11.7; 95% CI = 3.70-36.7) อธิบายได้ว่าพฤติกรรมครั้งแรกที่ได้กระทำจะนำมาซึ่งการเกิดเป็นนิสัยในการกระทำพฤติกรรมนั้นต่อไป (Shafii, Stovel,

Davis, & Holmes, 2004) เช่นเดียวกันถ้ามีการใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์จะทำให้เกิดเป็นนิสัยใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอต่อไป งานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Jenkins et al., 2002; Pinyaphong et al., 2018; Shafii et al., 2004) ที่พบว่าการใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอได้ในระดับสูง ผลการศึกษาดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการให้ความรู้และทักษะกับวัยรุ่นในการใช้ถุงยางอนามัยก่อนที่วัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งจะง่ายกว่าการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหลังจากพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นแล้ว

ความตั้งใจใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อไปที่ต่ำสามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอได้ (AOR = 2.9; 95% CI = 1.2-7.2) ความตั้งใจเป็นตัวแปรสำคัญในทฤษฎีการกระทำแบบมีแบบแผน ซึ่งเป็นทฤษฎีจิตวิทยาสังคมที่นิยมใช้อธิบายพฤติกรรมโดยเฉพาะพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ (Asare, 2015; Janepanish et al., 2011; Wayuhuerd et al., 2010) เนื่องจากความตั้งใจเป็นตัวแปรที่ใกล้ชิดกับการเกิดพฤติกรรมมากที่สุดในทฤษฎีการกระทำแบบมีแบบแผน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ของ พูลสุข เจนพานิชย์ และคณะ (Janepanish et al., 2011) ชูติมา เทียนชัยทัศนีย์ และคณะ (Teanchaithut

et al., 2016) และ สุภาวดี วายุเหือด และคณะ (Wayuhuerd et al., 2010) ที่พบว่าความตั้งใจที่จะใช้ถุงยางอนามัยสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยในเยาวชนได้ ซึ่งทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนของ Ajzen (2006) กล่าวว่าบุคคลจะกระทำพฤติกรรมใด พฤติกรรมนั้นย่อมเกิดจากความตั้งใจของบุคคลในการควบคุมปัจจัยต่าง ๆ หากสามารถทำนายความตั้งใจของบุคคลได้ก็จะสามารถทำนายพฤติกรรมได้

การรับรู้ประโยชน์ของถุงยางอนามัยว่าสามารถใช้ป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอชไอวี/เอดส์ และป้องกันการตั้งครรภ์ สามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยได้ (AOR = 3.83; 95% CI = 1.3-13.2) สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ของ Fehr, Vidourek, King, & Nabors (2017), Parsons, Bimbi, & Borkowski (2001) และ ชูติมา เทียนชัยทัศนีย์ และคณะ (Teanchaithut et al., 2016) ที่พบว่าวัยรุ่นหญิงที่มีการรับรู้ประโยชน์ของการใช้ถุงยางอนามัยที่สูงจะใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอเพิ่มขึ้น แต่การรับรู้อุปสรรคของถุงยางอนามัยว่าทำให้ความสุขในการมีเพศสัมพันธ์ลดลงไม่สามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยได้ในงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์ และคณะ (Pinyaphong et al., 2018) ที่พบว่า การรับรู้ความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ลดลงจากการใช้ถุงยางอนามัยสามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอได้ในนักศึกษาชาย อาจเนื่องจากในบริบทของการมีเพศสัมพันธ์ผู้ชายจะคำนึงถึงความสุขจากการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้หญิง โดยผู้หญิงส่วนหนึ่งให้เหตุผลว่า

การมีเพศสัมพันธ์เป็นการแสดงความรัก แต่สำหรับผู้ชายการมีเพศสัมพันธ์คือการตอบสนองความต้องการทางเพศ (Chirawatkul et al., 2013)

ความมั่นใจในการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ไม่สามารถทำนายการใช้ถุงยางอนามัยได้ อธิบายได้ว่าในบริบทของการมีเพศสัมพันธ์ในหลายพื้นที่รวมถึงประเทศไทยนั้น ผู้ชายมักจะเป็นฝ่ายควบคุมและมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง (Blanc, 2001; Tangmunkongvorakul et al., 2011) รวมถึงการตัดสินใจที่จะใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย ถึงแม้ในหลายบริบทผู้หญิงมีความตั้งใจที่จะใช้ถุงยางอนามัยเมื่อรู้สึกว่าจะมีความไม่ปลอดภัยจากการมีเพศสัมพันธ์แต่ไม่สามารถปฏิเสธผู้ชายได้ทั้งนี้เนื่องจากกลัวกระทบถึงความสัมพันธ์ในอนาคต (Pearson, 2006)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. จากผลการศึกษาที่พบว่าตัวแปรจิตวิทยาสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอในนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย ได้แก่ความตั้งใจที่จะใช้ถุงยางอนามัย การรับรู้ประโยชน์ของการใช้ถุงยางอนามัย ดังนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ถุงยางอนามัยควรมุ่งไปที่การปรับเปลี่ยนปัจจัยจิตวิทยาสังคมดังกล่าว

2. สถานศึกษาหรือหน่วยงานสาธารณสุขควรให้ความรู้เกี่ยวกับการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอชไอวี/เอดส์เพื่อให้เยาวชนหญิงสามารถที่จะประเมินความเสี่ยงของตนเองได้ ถูกต้องว่าอาจจะมีโอกาสติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้

3. จากการวิจัยพบว่าการใช้ถุงยางอนามัยครั้งแรกที่มีเพศสัมพันธ์สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยไม่สม่ำเสมอได้สูงสุด ดังนั้น สถานศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้นควรให้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยให้กับวัยรุ่นก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความมั่นใจที่จะสามารถใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ถุงยางอนามัยกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัยว่าเป็นปัจจัยตัวเดียวกันหรือไม่ เพื่อจะได้นำมาออกแบบกิจกรรมต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนงานวิจัยเชิงปริมาณให้ชัดเจนและเพื่ออธิบายเบื้องหลังหรือเงื่อนไขการตัดสินใจที่จะใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัยในแต่ละบริบทของการมีเพศสัมพันธ์

REFERENCES

- Ajzen, I. (2006). Attitude, personality, and behavior. NY: Open University Press.
- Asare, M. (2015). Using the theory of planned behavior to determine the condom use behavior among college students. *Am J Health Stud*, 30(1), 43-50.
- Aurpibul, L., Tangmunkongvorakul, A., Musumari, P. M., Srithanaviboonchai, K., & Tarnkehard, S. (2016). Patterns of sexual behavior in lowland Thai Youth and ethnic minorities attending high school in rural Chiang Mai, Thailand. *PLoS One*, 11(12), e0165866.
- Blanc, A. K. (2001). The effect of power in sexual relationships on sexual and reproductive health: An Examination of the Evidence. *Stud Fam Plann*, 32(3), 189-213.
- Bureau of Reproductive Health. (2017). Annual Report 2017. Retrieved April 13, 2019 from http://rh.anamai.moph.go.th/download/all_file/index/reportRH/report_rh_60.pdf (in Thai)
- Bureau of Epidemiology. (2017). Annual report 2017. Retrieved April 13, 2019 from <https://apps.boe.moph.go.th/boeeng/download/AESR-6112-24.pdf> (in Thai)
- Certain, H. E., Harahan, B. J., Saewyc, E. M., & Fleming, M. F. (2009). Condom use in heavy drinking college students: the importance of always using condoms. *J Am Coll Health*, 58(3), 187-194.
- Chamrathirithong, A., & Kaiser, P. (2012). The dynamics of condom use with regular and casual partners: analysis of the 2006 National Sexual Behavior Survey of Thailand. *PLoS One*, 7(7), e42009.
- Chirawatkul, S., Sawangchareon, K., Jongudomkarn, D., Rujiraprasert, N., Kittipongpaisarn, W., Rungreongkulkij, S., Chareonwong, S. (2013). Perceptions of male adolescents related to love and sexual relationships. *Journal of the Psychiatric Association of Thailand*, 58(1), 75-88. (in Thai)
- Fehr, S. K., Vidourek, R. A., King, K. A., & Nabors, L. A. (2017). Perceived barriers and benefit of condom use among college students. *American Journal of Health Studies*, 32(4), 219-233.
- Foss, A. M., Watts, C. H., Vickerman, P., & Heise, L. (2004). Condoms and prevention of HIV. *BMJ*, 329(7459), 185-186.
- Gullette, D. L., & Lyons, M. A. (2006). Sensation seeking, self-esteem, and unprotected sex in college students. *J Assoc Nurses AIDS Care*, 17(5), 23-31.

- Janepanish, P., Dancy, B. L., & Park, C. (2011). Consistent condom use among Thai heterosexual adult males in Bangkok, Thailand. *AIDS Care*, 23(4), 460-466.
- Jenkins, R. A., Manopaiboon, C., Samuel, A. P., Jeeyapant, S., Carey, J. W., Kilmarx, P. H., Van Griensven, F. (2002). Condom use among vocational school students in Chiang Rai, Thailand. *AIDS Educ Prev*, 14(3), 228-245.
- Liu, A., Kilmarx, P., Jenkins, R. A., Manopaiboon, C., Mock, P. A., Jeeyapant, S., Van Griensven, F. (2006). Sexual initiation, substance use, and sexual behavior and knowledge among vocational students in northern Thailand. *Int Fam Plan Perspect*, 32(3), 126-135.
- Parsons, J.T, Bimbi, D., & Borkowski, T. (2001). Perceptions of the benefits and costs associated with condom use and unprotected sex among late adolescent college students. *Journal of Adolescence*, 23(4), 377-391.
- Pearson, J. (2006). Personal control, self-efficacy in sexual negotiation, and contraceptive risk among adolescents: The Role of Gender. *Sex Roles*, 54(9-10), 615-625.
- Pinyaphong, J. (2016). Sexual risk behaviors among university male student in Thailand. Paper presented at the The Asian Conference on Arts and Humanities 2016, The Art Center Kobe, Japan.
- Pinyaphong, J., Srithanaviboonchai, K., Chariyalertsak, S., Phornphibul, P., Tangmunkongvorakul, A., & Musumari, P. M. (2018). Inconsistent condom use among male university students in Northern Thailand. *Asia Pac J Public Health*, 30(2), 147-157.
- Shafii, T., Stovel, K., Davis, R., & Holmes, K. (2004). Is condom use habit forming? Condom use at sexual debut and subsequent condom use. *Sexually Transmitted Diseases*, 31(6), 366-372.
- Srisuriyawet R, Fongkaew W., & Villaruel, A. M. (2006). Gender and sexual experience difference in adolescent sexual behavior in Thailand: Psychosocial Factors. *Thai J Nurs Res*, 10(3), 215-227.
- Tangmunkongvorakul, A., Carmichael, G., Banwell, C., Utomo, I. D., & Sleight, A. (2011). Sexual perceptions and practices of young people in Northern Thailand. *J Youth Stud*, 14(3), 315-339.
- Tangmunkongvorakul, A., Srithanaviboonchai, K., Guptarak, M., Wichajarn, M., Yungyuanukul, S., Khampan, R., Grimes, R. M. (2014). Attitudes and behavior among rural Thai

adolescents regarding sexual intercourse. *Southeast Asian J Trop Med Public Health*, 45(6), 1437-1447.

Teanchaithut, C., Masingboon, K., & Wacharasin, C. (2016). A casual model of safe sex behaviors in female adolescent. *Journurnal of Phrapokklao Nursing College*, 27(2), 78-94. (in Thai)

Thato, S., Charron-Prochownik, D., Dorn, L. D., Albrecht, S. A., & Stone, C. A. (2003). Predictors of condom use among adolescent Thai vocational students. *J Nurs Scholarsh*, 35(2), 157-163.

Uttaradit Provincial Province Public Health Office. (2018). Annual Report. Retrieved June 13,2019 from <http://uto.moph.go.th/comdisease/source/epidem/>. (in Thai)

Wayne, W. D. (1995). *Biostatistics: a foundation of analysis in the heallth science*: John Wiley&Sons.

Wayuhuerd, S., Phancharoenworakul, K., Avant, K. C., Sinsuksai, N., & Vorapongsathorn, T. (2010). Using the theory of planned behavior to predict condom use behavior among Thai adolescents. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 14(4), 315-329.

Westercamp, N., Mattson, C. L., Madonia, M., Moses, S., Agot, K., Ndinya-Achola, J. O., Bailey, R. C. (2010). Determinants of consistent condom use vary by partner type among young men in Kisumu, Kenya: a multi-level data analysis. *AIDS Behav*, 14(4), 949-959.

.....